

Musikaren eta dantzaren historia

- BATXILERGOA
- LANBIDE HEZIKETA
- GOI MAILAKO HEZIKETA ZIKLOAK

**UNIBERTSITATERA
SARTZEKO PROBAK**

UPV/EHU

2016

Azterketa honek bi aukera ditu. Haietako bati erantzun behar diozu.

Ez ahaztu azterketako orrialde bakoitzean kodea jarri behar duzula.

Azterketaren iraupena 90 minutukoa izango da. Azterketaren bi aukerek atal berdinak dituzte.

1. atala. - Entzunaldiaren iruzkina eta analisisa (7 puntu).

Analisisa eta iruzkina egiteko, honako alderdi hauek hartu behar dituzu kontuan:

a) Obraren ezaugarri estilistiko eta formalak (3,5 puntu).

- Konposizio-ezaugarriak: alderdi melodikoak, erritmikoak, harmonikoak, konposizio-baliabideak (1,5 puntu).
- Tinbre-ezaugarriak, instrumentazioa (0,5 puntu).
- Eraketa, testura (0,5 puntu).
- Forma musikala (0,5 puntu).
- Obraren genero musikala (0,5 puntu).

b) Testuinguruaren kokapena eta karakterizazioa (3,5 puntu).

- Obraren fitxa: autoreak, garaia, estiloa, kokapen geografikoa (1 puntu).
- Ikuspuntu soziopolitiko eta ekonomikoak (0,5 puntu).
- Garaiko korrante artistiko-musikalak (0,5 puntu).
- Aztertutako obraren ikuspuntu estetikoak (0,5 puntu).
- Autorearen ideia artistikoak (0,5 puntu).
- Iritzi pertsonala eman, obrari buruzko argudio musikaletan oinarrituta (0,5 puntu).

Obraren analisisan eta iruzkinean, honako hauek baloratuko dira: koherentzia eta kohesioa, lexikoaren aberastasuna, hizkuntza-adierazpen zehatzaren erabilera, zehaztasun ortografikoa eta gaiaren oinarriari buruzko ezaguerak.

2. atala. Musikaren eta/edo dantzaren historiari buruzko testu labur bati buruzko iruzkina (3 puntu).

Testuaren iruzkinak, gehienez, orrialde bateko luzera izango du, eta honako alderdi hauetaz arituko da:

- Testuaren ideia nagusiak eta bigarren mailako ideiak identifikatzea (1 puntu).
- Testuan agertzen diren zenbait hitz edo termino tekniko, estetiko edo interesgarri atzematea eta azaltzea (1 puntu).
- Testua bere garaiarekin erlazionatzea (musikaren, kulturaren, politikaren, estetikaren, zientziaren ikuspuntutik). (1 puntu).

A AUKERA

1. atala.- Iruzkina eta analisisa (7 puntu).

Ombra ma fu. Serse. J. F. Haendel

2. atala. Musikaren eta/edo dantzaren historiari buruzko testu labur bati buruzko iruzkina (3 puntu).

Elkarrizketak Pierre Boulezekin

Musika instrumentala idazten duzunean, estrapolazio bat egiten duzu zuk bizitako esperientzia guztiakin, zeure buruarekin eta iragan hurbil zein urruneko partitura guztiakin. Hori guztia erreserba bat da, beti erreferentzia zehazki tekniko gisa egituratzen ez bada ere. Baldin eta, adibidez, oboe baterako idazten baduzu orkestra-pasarte batean, ez duzu zertan ezagutu instrumentu horren espekro harmonikoa, ezta nola dagoen egina ere, eta ez duzu zertan hura jotzen jakin ere. Hiru alderdi horiek ez dute zuzenean parte hartzen sorkuntza-prozesuan. Hala ere, haren soinu-kalitatea ezagutu beharra dago, erregistroaren arabera duen pisua, artikulazio-abiadura, espresio-gaitasuna.. Azken batean, helburu estetiko baten arabera estrapolatzen ditugu datu horiek. Eta beste hainbeste gertatzen da teknologiarekin.

Erreferentzia (obra honetatik euskaratua):

Boulez, P. (2003). *La escritura del Gesto*. Bartzelona: Gedisa, 107

B AUKERA

1. atala.- Iruzkina eta analisisa (7 puntu).

Kapritxo espainolaren dantza. R. Korsakov.

2. atala. Musikaren eta/edo dantzaren historiari buruzko testu labur bati buruzko iruzkina (3 puntu).

Maurice Ravel kasu berezi bat da mende-aldaketaren garaiko "errealisten" taldean. Bere ibilbide labur eta distiratsuan, material folklorikora jo zuen maiz: Espainiakoa, Euskal Herrikoa, Korsikakoa, Greziakoa, hebrearra, Javakoa eta Japoniakoa. Mende berriko lehen hamarraldian sortutako pianorako obra sail batean, Ravelek iraultza gisako zerbait egin zuen, musikaren hizkuntza berritu baitzuen bakea asaldatu gabe baina. *Gaspard de la nuit*eko "Le gibel" en ("urkamendi"an), irudi espektralak gora eta behera aritzen dira errepikatzeari uzten ez dion si bemol baten inguruan: irudi hori berez zen narrazio musikal mota berri bat, errepikatze protominimalista batek ezaugarritua. Zenbait urte geroago, *Bolero*an —bere trebezia agertzeko 1928ko obra batean—, errepikapenaren estetika muturreraino eraman zuen: hamabost minutuz, do tonalitateko motibo bat etengabe jo eta jo aritzen da orkestra.

Erreferentzia (obra honetatik euskaratua):

Ross, A. (2009). *El ruido eterno. Escuchar el siglo XXI a través de su música*. Bartzelona: Seix Barral. 116-117.

ATTO PRIMO

SCENA I.

Belvedere a canto d'un bellissimo giardino, in mezzo di cui v'è un platano.

(Violino I.)
(Violino II.)
(Viola.)
SERSE
(sotto il platano.)
(Bassi.)

Frondi te - ne - re, e bel - le del mio pla - ta - no a - ma - to per voi ri - splen - da il fa - to.

Tuo - ni, lam - pi, e pro - cel - le non v'ol - trag - gi - no mai la ca - ra pa - ce nè giun - ga a pro - fa - nar - vi au - stro - ra - pa - ce.

Larghetto.

Violino I.
Violino II.
Viola.
SERSE.
Bassi.

Om - bra mai

Musical score system 1, featuring vocal line and piano accompaniment. The vocal line begins with a piano (*p*) dynamic. The lyrics are:

fù di ve-ge-ta-bi-le ca-ra ed a-ma-bi-le so-a-ve più, om-

Musical score system 2, continuing the vocal line and piano accompaniment. The lyrics are:

-bra mai fù di ve-ge-ta-bi-le ca-ra ed a-ma-bi-le so-a-ve più, ca-ra ed a-

Musical score system 3, continuing the vocal line and piano accompaniment. The lyrics are:

-ma-bi-le, om-bra mai fù di ve-ge-ta-bi-le ca-ra ed a-ma-bi-le so-a-ve più,

Musical score system 4, concluding the vocal line and piano accompaniment. The lyrics are:

so-a-ve più.

(Si tiene ammirando il platano.)

Capriccio espagnol.

1

I. Alborada.

Vivo e strepitoso. M. M. $\text{♩} = 120$.

N. Rimsky-Korsakow. Op. 34.

Flauto piccolo.

2 Flauti.

2 Oboi.

2 Clarinetti.
in A.

2 Fagotti.

4 Corni in F.

2 Trombe in A.

3 Tromboni
e Tuba.

Timpani in E.A.

Triangolo.

Tamburino.

Piatti.

Cassa

Violini I.

Violini II.

Viole.

Violoncelli.

Contrabassi.

sempre non divisi

Vivo e strepitoso.

This page of musical notation consists of 18 staves, organized into three systems of six staves each. The music is written in a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. The notation includes various rhythmic patterns, such as eighth and sixteenth notes, and rests. There are several trills (tr) and slurs (tr) indicated throughout the score. A large, semi-transparent watermark is visible across the center of the page, partially obscuring the musical notation. The page number '2' is located in the top left corner.

C

This musical score page contains multiple staves for various instruments. The top section features a piano part with trills (tr) and a section marked *SOLO con forza* starting at measure 15. Below this, there are several staves for strings, including a double bass line with *pizz.* (pizzicato) markings and a dynamic of *p*. The bottom section continues with more piano and string parts, also featuring *pizz.* markings and a dynamic of *p*. The score is written in a key signature of two sharps (F# and C#) and a common time signature (C).

C^P

Clar.

Fag.

Cor I. H.

sempre pizz.

sempre pizz.

arco

tr

tr

tr

tr

tr

tr

tr

sempre pizz.

sempre pizz.

pizz.

Fl.

Clar. *p*

Fag. *ppp*

Triang. *ppp*

Violino Solo. *arco*

pp

pp

pp

pp

pp

Fl.

Ob.

Clar.

Fag.

Violino Solo. *arco*

p

p

p

p

pp

pp

MUSIKAREN ETA DANTZAREN HISTORIA

Ebaluatzeko alderdi orokorrak

Azaroaren 14ko 1892/2008 EDk (2008/XI/24ko BOE) graduko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetara sartzeko baldintzak arautu ditu.

Batxilergo-titulua edo haren baliokideren bat dutenentzako probaren helburua da ikaslearen heldutasun akademikoa objektiboki balioestea, bai eta Batxilergoan eskuratutako ezagutzak eta gaitasuna eta graduko unibertsitate-irakaskuntza ofizialak arrakastaz hasteko gaitasuna balioestea ere.

Musikaren eta Dantzaren Historiako azterketarako erreferentziatzat hartuko den curriculum Batxilergoko curriculum xedatzen eta EAEn ezartzen duen 2009ko otsailaren 3ko 23/2009 Dekretuan (otsailaren 27ko EHAA) eta 2010eko apirilaren 20ko 122/2010 Dekretuan dago. Helbide honetan dago eskuragarri:

Zuzenketa-irizpideak

Gai honi buruzko 23/2009 Dekretuan dauden ebaluazio-irizpideak hartuko dira ebaluatzeko erreferentziatzat. Proposatutako artean, hauek azalduko ditugu, proposatutako ariketa-ereduan duten garrantzia dela eta:

1. Garai, estetika eta estilo desberdinetako obrak identifikatzea, entzunez edo ikusiz; ezaugarri nagusiak deskribatzea eta zer garai historikotakoak diren esatea.
 - Obra jakin baten estilo-ezaugarriak identifikatzea.
 - Obra entzun edo ikusi ondoren jasotako datuak antolatzea.
 - Obra baten ezaugarri estetiko edo estilistiko jakin batzuk garai historiko jakin batekin erlazionatzea eta deskribatzea.
2. Nork bere iritzia adieraztea analisi estetiko edo iruzkin kritiko baten bidez, entzundako edo ikusitako obra jakin bat oinarri hartuta; alderdi teknikoak, adierazpenezkoak eta interpretaziozkoak hartu behar dira kontuan, eta eskuratutako ezagutza eta terminologia egokia erabili behar da.
 - Obra jakin baten alderdi teknikoak, adierazpenezkoak eta interpretaziozkoak ezagutzea.
 - Eskuratutako ezagutzak erabiliz, obraren zenbait alderdi analizatzea.
 - Obrari buruz duen iritzi arrazoitua ematea.
 - Iritzia emateko terminologia egokia erabiltzea.
3. Antzeko ezaugarriak dituzten obrak, estilo eta eskola nagusietakoak, alderatzea eta haien arteko antzekotasunak eta desberdintasunak adieraztea.
 - Konposizio-elementuak aintzat hartuta, obra baten estilo edo eskola ezagutzea.
 - Obraren ezaugarriak garai jakin batekin erlazionatzea.
 - Antzeko ezaugarriak dituzten obraren arteko desberdintasunak bereiztea eta deskribatzea.

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

4. Musikaren eta dantzaren historia erlazionatzea, eskuratutako ezagutzak landuz, eta obra garrantzitsuenak kultura, testuinguru historiko eta gizartearen beste alderdi batzuekin erlazionatzea.
Fenomeno artistikoa eta fenomeno hori sortzen den gizartearen arteko lotura ulertzea.
Eskuratutako ezagutzak lantzea eta sorkuntza artistikoak testuinguru historiko eta sozialean duen esanahiari buruzko ondorioak ateratzea.
Musikak eta dantzak zenbait garai historikotan izan duen funtzio soziala balioestea.
Ideiak adierazteko eta pentsamolde kritiko bat garatzeko informazioa aplikatzea.
5. Musikaren eta dantzaren historiako garai, estilo edo egile edo koreografo nabarmenen bilakaera-garapenean eragina izan dezaketen egoera kultural eta soziologikoak identifikatzea eta elkarrekin lotzea.
Aurrez eskuratutako ezagutza historikoak erabiltzea analisisia eta ondorioak azaltzeko.
Garai historiko bateko eta besteko egoera kultural eta soziologikoak identifikatzea.
Egoera sozial eta kulturalak musikaren eta dantzaren bilakaerarekin erlazionatzea.
Beren garrantziagatik gerora estilo edo egile jakin baten garapena zehazten duten egoera soziokulturalak identifikatzea.
6. Musikari edo dantzari buruzko testuak idatziz analizatzea.
Testuaren egileak agertutako planteamenduak hautematea eta deskribatzea.
Egilearen ideiak garai jakin bateko korrante estetiko eta estilistikoekin erlazionatzea.
Analisirako beste informazio-iturri batzuetara jotzea.
Ideiak modu kritikoan eta arrazoituta adieraztea.

Kalifikazio-irizpideak

A aukerak eta B aukerak hiruna atal dituzte: lehena entzunaldiaren analisisia eta iruzkina da; bigarrena, musikari edo dantzari buruzko idatzi bat oinarri duen testu-iruzkina; eta hirugarrenak askotariko musika-kontzeptuei buruzko galdera laburrak ditu. Hona hemen hiru atalen balioespen xehatua:

1. atala. Iruzkina eta analisisia (5 puntu)

- a) Obraren ezaugarri estilistiko eta formalak (2,5 puntu).
 - Konposizio-ezaugarriak: alderdi melodikoak, erritmikoak, harmonikoak, nposizio-baliabideak. (1 puntu)
 - Tinbre-ezaugarriak, instrumentazioa. (0,25 puntu).
 - Eraketa, testura. (0,50 puntu).

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

- Forma: konposizioaren eskema, ideia musikalak antolatzeko era, testuaren eta musikaren arteko erlazioak ... (0,5 puntu).
- Obraren genero musikala.(0,25 puntu).
- b) Testuinguruaren egoera eta karakterizazioa (2,5 puntu).
 - Obraren fitxa: autorea, garaia, estiloa, kokaleku geografikoa (0,5 puntu).
 - Ikuspuntu soziopolitiko eta ekonomikoak (0,5 puntu).
 - Garaiko korrante artistiko-musikalak (0,5 puntu).
 - Aztertutako obraren ikuspuntu estetikoak. (0,5 puntu).
 - Autorearen ideia artistikoak (0,5 puntu).

Obraren analisisan eta iruzkinean, hauek baloratuko dira: koherentzia eta kohesioa, lexiko-aberastasuna, hizkuntza-adierazpen zehatza erabiltzea, zuzentasun ortografikoa eta gaiaren oinarriei buruzko ezaguerak.

2. atala. Musikaren eta/edo dantzaren historiari buruzko testu labur bati buruzko iruzkina (2,5 puntu)

Testuaren iruzkinak, gehienez, folio bateko luzera izango du, eta alderdi hauetaz arituko da:

- Testuaren ideia nagusiak eta bigarren mailako ideiak identifikatzea (1 puntu).
- Testuan agertzen diren zenbait hitz edo termino tekniko, estetiko edo interesgarri adieraztea eta azaltzea (1 puntu).
- Testua bere garaiarekin erlazionatzea, musika-, kultura-, politika-, estetika- eta zientzia-ikuspuntutik (1 puntu).

3. atala. Lau musika-termino definitzea (2 puntu)

Erantzunek argiak eta laburrak izan behar dute. Bost lerro nahikoak dira bakoitzeko. Zuzentasun terminologikoa eta sintaktikoa balioetsiko dira, eta 0,5 puntu emango zaio bakoitzari.